UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Gabriela Kühnová
Název práce: Proměna vztahů Československa a Chile za vlády Augusta Pinocheta

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Lukáš Perutka

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Gabriela Kühnová si zvolila téma své bakalářské diplomové práce v souladu se svým zájmem, kterým je historie Latinské Ameriky a konkrétně Chile. Nakonec se soustředila na vztahy Chile a Československa v době vlády Augusta Pinocheta. Tento cíl se jí poměrně jasně podařilo vytyčit, nicméně nakonec se ukázalo, že jde o komplikovanější problém, vzhledem k nedostatku archivních materiálů na českém ministerstvu zahraničních věcí. V tomto ohledu se autorce bohužel nepodařilo vystoupit ze stínu podobných závěrečných prací, které se o řešení tohoto problému pokoušely a výsledek nebyl příliš přesvědčivý.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Autorka se soustředila především na oficiální diplomatické vztahy, ovšem ty neexistovaly, takže se nabízely ke zkoumání vztahy informální. Ačkoli je autorka uznává a jejich objevení je *de facto* hlavním zjištěním práce, tyto vazby jsou rozpracovány jen velmi omezeně. Z neznámého důvodu tví značná část práce pouze v letech 1973 a 1974, aniž by bylo vysvětleno, proč nejsou užity další ročníky *Rudého práva*, fondy Archivu bezpečnostních služeb nebo Národního archivu (Předsednictvo UV KSČ, Gustav Husák). Příležitostí by bylo jistě hodně, ovšem kolegyně Kühnová nějaké zajímavé téma jen zmíní, aniž by se jej pokusila rozpracovat. Namátkou: návštěva v ČR Luise Corvalána k níž došlo v roce 1977 (v textu se zmiňuje pouze 1978). Jeho přítomnost připomínala turné významných celebrit, setkal se s Gustávem Husákem, tleskala mu celá Lucerna, československá média mapovala jeho pobyt a tlumočila jeho názory. Činnost Jána Marka, bývalého ministra zahraničí a Československého výboru na obranu práv chilského lidu. Případně obraz Pinocheta v médiích, v seriálech a ve filmu, hospodářská spolupráce, rozvědná činnost atp. Právě v tomto spatřuji hlavní neduh práce, který úzce souvisí s tím, že text nemá řádné teoreticko-metodologické vymezení. Vůbec samotný úvod je velmi skoupý na důležité informace, naopak oplývá jakousi úvahou nad studenou válkou a československo-chilskými vztahy, což je následně opakováno i ve stati. Z tohoto pak vyplývá poněkud povrchní zkoumání, tematická roztříštěnost a nevytěžení ani toho mála dokumentů, které se k událostem vztahují. Ačkoli hodnotím kladně, že se diplomantka pokouší o jejich interpretaci a daří se jí někde věrohodně argumentovat, většinou se o dá o jejích závěrech poměrně snadno pochybovat. Hypotéza je rovněž poněkud obecná a v úvodu a závěru se drobně liší. Nicméně se dalo předpokládat, že vztahy za Pinocheta nebyly přerušeny zcela. Jedna z otázek (Jaké ztráty a zisky to ČSSR přineslo) je navíc zodpovězena jen nepřímo.
S problematickými závěry pak souvisí velmi malý vzorek literatury a tím pádem i znalost souvislostí. Chybí zde obecné knihy k československé diplomacii v době normalizace, memoárová literatura (Gromyko, Chňoupek, Štrougal) a práce k obecnému kontextu Latinské Ameriky v době studené války (Peter H. Smith, Hal Brands, Cambridge History of Latin America). Používat nějaké české sumáře (Cambridge History of Cold War) mi připadá velmi nedostačující. Neznalost globální historie pak vede ke spoustě generalizací, zjednodušením až dezinterpretacím. Například studená válka je tu líčena poněkud zastaralým způsobem jako bipolární konflikt.
Objevují se zde ale i jiné problémy:
Str 12. – V roce 1973 se rozhodně nestal „první vojenský převrat v historii Chile“.
Str. 12 a 14. – Zájem ČSR o Chile se ukazuje již v roce 1959 v souvislosti s koncepcí vztahů k Latinské Americe. Od roku 1947 tedy nešlo jen o vztah komunistických stran a obnova oficiálních relací v roce 1965 neznamená, že se budovaly od nuly.
Str. 22 - Chile se po roce 1973 rozhodně nedostalo do mezinárodní izolace.
Str. 23 – Autorce nepřipadá oficiální zdůvodnění přerušení styků podezřelé: „Toto právo měla porušit, když nezákonně vnikla do rezidence československého velvyslance v Santiagu a narušila tak jeho nedotknutelnost.“ Byl to jen propagandistický trik? Opravdu se to stalo nebo se to ukazuje jen v dokumentech určených veřejnosti? Udělala by to chilská vláda, která chtěla ve vztazích pokračovat?

Gabriela Kühnová není sto dostatečně zapojit kontext československé normalizační politiky, která se vyznačovala větším pragmatismem a zejména asertivitou v hospodářské oblasti.
Obdobně by bylo namístě alespoň rámcově porovnat výdobytky vztahu ČSSR-Allendova vláda s jinými zeměmi v regionu. Například s Mexikem se v téže době navazovaly obdobné dohody, aniž by to provokovalo USA, a aniž by to mělo významné výsledky. Nabízí se tedy možnost, že by dobré vztahy s Chile nakonec uvázly také na mrtvém bodě.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z formálního hlediska má práce řadu nedostatků. Předně jako citační úzus studentka nezvolila Chicago Manual of style, což je institucionální požadavek. I přesto (nebo možná právě proto) zde narazíme na tradiční problémy organizace čísel poznámek a interpunkce, opakované citace nejsou zkracovány atp. U knižních titulů objevíme zbytečné zdvojování. Jsou jak v kurzívě, tak v uvozovkách: „*Encuentros con la América Latina*“. Mnohem problematičtěji ale vnímám práci s archivními prameny. U archivu ABS schází jméno fondů, u všech pak číslo archiválie a přesná datace. I jinde ale máme určité nejasnosti, opravdu měla pololetní vztahová zpráva přes 300 stran (poznámka 51)? Seznam zkratek je značně torzovitý. Zkratka AMZV se nikde v textu nevyskytuje, vždy je to Archiv MZV. Akronymy PZO, TRACO nejsou vůbec vysvětleny a KSCH v seznamu zkratek schází.
Jazykový projev studentky je kvalitní, avšak dopouští se na mnoha místech stylistických prohřešků. Opakuje stejná slova, některá souvětí jsou překombinovaná, tudíž nejasná a formulace jsou někde neobratné.
Níže uvádím některé konkrétní případy jazykových a formálních nedostatků.

Str. 2 – „V předkládaném textu se budu snažit propojit historii a mezinárodní vztahy, vzhledem k tomu, že tyto dvě odvětví jsou neoddělitelně spjata.“
Str. 3 – „Jedná se především o korespondence mezi velvyslanectvími, záznamů ze schůzí, zasedání a vzájemných návštěv,…“
Str. 17 – „…Chilští vyslanci,…“
Tamtéž: „Nedostatečná vzdělanost v této sféře odpovídala i stavu tamní ekonomicky“
Str. 20 – „…ne moc překvapivě…“
Str. 23 - cizí výrazy jako „de iure“ nejsou v kurzívě, názvy novin také ne
Str. 31 – výraz …“politická víra.“
Definice Andského společenství (pozn. 36) je doslovně opsána z české wikipedie, aniž je tato uvedena jako zdroj.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:
[ ] Theses [X] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund)
Komentář k výsledku kontroly: není plagiát.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Práci by určitě pomohlo užší zacílení a nikoli snaha postihnout několik problémů československo-chilských vztahů po roce 1973, o nichž je proto pojednáno jen povrchně. I díky tomu je přínos práce jen velmi omezený.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Ovlivnila vztahy s Chile změna československé zahraniční politiky za normalizace? Proč ano/ne?
2) Jaké archiválie získala studentka z Archivu bezpečnostních složek?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F): Práci doporučuji k obhajobě a prozatím navrhuji známku C.

Datum: 5. ledna 2023 Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.